कृषि, पशु, वन, पर्यटन विकासको आधार
स्वास्थ्य, शिक्षा, सडक समृद्ध मेलुङको पुर्वाधार

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट

स्थानीय सरकार
मेलुङ गाउँपालिका
ཨ་ལུང་ གཙུག་པ་ཡི་ཀ། मलुङ गाङँयालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भेडपु, दोलखा
बागमती प्रदेश

नेपालको नक्सा

नेपालको राष्ट्रिय गान

सयौं थुँगा फूलका हामी, एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका, मेची-महाकाली।

प्रकृतिका कोटि-कोटि सम्पदाको आँचल
वीरहरूका रगतले स्वतन्त्र र अटल।

ज्ञानभूमि, शान्तिभूमि, तराई, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल।

बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल।।

कृषि, पशु, वन, पर्यटन विकासको आधार
स्वास्थ्य, शिक्षा, सडक समृद्ध मेलुङको पुर्वाधार

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट

स्थानीय सरकार
मेलुङ गाउँपालिका
མེ་ལུང་ གཱ་ཨོཾ་པ་ལི་ཀཱ། | मलुङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भेडपु, दोलखा
बागमती प्रदेश

संरक्षक
हिरा कुमार तामाङ, अध्यक्ष
गायत्री आचार्य, उपाध्यक्ष

सम्पादनः
भुवन चापागाई, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
चिरञ्जीवी खनाल, लेखापाल

प्रकाशक : मेलुङ गाउँपालिका
प्रकाशन प्रति : २०० थान
प्रकाशन मिति : २०८३ श्रावण
सर्वाधिकार : मेलुङ गाउँपालिका

भूमिका

लामो समयको एकात्मक शासन व्यवस्थाको अन्त्यसँगै नेपालले हाल संघीयताको कार्यान्वयन गरिरहेको छ। संविधानतः संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारहरुबीच स्रोत, कार्यजिम्मेवारी र अधिकार बाँडफाँड पनि भएका छन्। स्थानीय सरकारलाई नागरिकको नजिकको सरकार का रुपमा समेत चिनिन्छ। नागरिकका इच्छा र चाहना अनुरुप सहभागितामूलक शासन प्रक्रिया मार्फत जनअपेक्षा पूरा गर्नु स्थानीय सरकारको दायित्व समेत हो।

यसै सन्दर्भमा स्थानीय तह निर्वाचन २०७९ मार्फत निर्वाचित भई हामीले जिम्मेवारी बहन गरेका छौं। अधिक जनअपेक्षा र सीमित स्रोत साधन बीच हामीले विकास, सुशासन र सेवा प्रवाहलाई जनमुखी र जनउत्तरदायी बनाउने प्रयास गरेका छौं। कृषि, पर्यटन, स्वास्थ्य, शिक्षा, खेलकुद, पूर्वाधार, विपद् व्यवस्थापन, महामारी व्यवस्थापन र न्याय निरुपणको क्षेत्रमा उल्लेख्य बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी यस गाउँपालिकाले जनतालाई स्थानीय शासनको प्रत्याभूती दिलाउन सफल भएको महशुस गर्न सकिन्छ।

यस्तै गाउँपालिकाले सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन प्रशासन संयन्त्रको उचित व्यवस्थापन समेत गरेको छ। यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा व्यवस्था भए अनुरुप छिटो प्रतिफल प्राप्त हुने क्षेत्रलाई प्राथमिकीकरण गरी कार्यक्रम तथा योजना कार्यान्वयन गरिएको छ। उपर्युक्त योजना, नीति तथा बजेट कार्यान्वयनबाट बस्ती स्तरमा समेत स्थानीय सर कारको उपस्थिति देखिएको मैले विश्वास लिएको छु।

आ.व. २०८३।०८४ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटले मेलुङ गाउँपालिकामा कृषि र पशुपालनमा जोड दिने, आय आर्जनमा वृद्धि गर्ने, युवाहरुलाई विदेश पलायन हुनबाट रोक्न गाउँमा नै कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्ने, सामुहिक खेती प्रणालीलाई जोड दिने, गैरसरकारी संघ संस्थासँगको साझेदारीलाई जोड दिँदै विकास व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। यसैगरी खानेपानी तथा साना सिँचाई, ग्रामीण सडक जस्ता पूर्वाधार विकासलाई समेत यस वर्षको योजनामा प्राथमिकतामा राखिएको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, खेलकुद, पर्यटन तथा संस्कृति प्रवर्धन, सूचना तथा सञ्चार प्रविधि, सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा व्यवस्थापनमा समेत यथोचित बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ। कार्यकालको अन्तिम वर्षसम्म आइपुग्दै गर्दा हामीप्रति अथाहा माया विश्वास र भरोसा राखी सहयोग गर्नुभएकोमा सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, नागरिक समाज,पत्रकार लगायत आममे लुङबासी जनसमुदायमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै यस नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको सफल कार्यान्वयन गर्न सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, नागरिक समाज, पत्रकार लगायत सम्पूर्ण मेलुङ गाउँबासीहरुको सहयोग र सहकार्य रहने विश्वास लिएको छु। यस गाउँपालिकाको विकास, समृद्धि र सुशासनको लागि साझेदारी गरी सहभागितामूलक र समावेशी विकासको लागि सहकार्य गर्न हार्दिक अपिल गर्दछु।

हिरा कुमार तमाङ
अध्यक्ष

मन्तव्य

सङ्घीय शासन प्रणालीको प्रत्यक्ष प्रतिफल स्वरूप नागरिकले घरदैलोमै महसुस गर्न पाउने स्थानीय सरकारको अभ्यासमा हामी मेलुङ गाउँपालिकामा निर्वाचित भएर आएपछिको यो पाँचौँ वार्षिक बजेट हो। गाउँ सभाको उन्नाइसौँ अधिवेशनबाट स्वीकृत आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम, बजेट, आर्थिक ऐन तथा विनियोजन ऐन लगायतका महत्त्वपूर्ण दस्तावे जहरूलाई एकीकृत गरी यो बजेट पुस्तिका प्रकाशन गर्न पाउँदा हामीलाई अत्यन्तै खुसी र गर्वको अनुभूति भएको छ । आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट तर्जुमा गर्दा हामीले मेलुङबासी आम नागरिकका बहुआयामिक आवश्यकता र आकांक्षाहरूलाई अधिकतम सम्बोधन गर्ने इमानदार प्रयास गरेका छौं। यद्यपि, सीमित स्रोत-साधन र असीमित आवश्यकताका बिच केही महत्वपूर्ण योजनाहरू यस पटकको बजेटमा समेट्न नसकिएको यथार्थलाई स्वीकार्नै पर्छ। यसरी छुट्न पुगेका विषयहरूलाई आगामी वर्षका योजना तथा कार्यक्रमहरूमा प्राथमिकताका साथ समावेश गर्दै लै जाने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछु।

विकास र समृद्धि जनप्रतिनिधिको एकल प्रयासबाट मात्र सम्भव हुँदैन। नागरिकको सिर्जनशील सोच, रचनात्मक सुझाव र सकारात्मक सहकार्यबाट मात्र समावेशी, सन्तुलित र दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न सकिन्छ। मेलुङ गाउँपालिकाले अहिलेसम्म हासिल गरेका सकारात्मक उपलब्धिहरूको प्रमुख श्रेय यहाँका सम्पूर्ण आमाबुबा, दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूको अटुट विश्वास, सहयोग र सहकार्यलाई जान्छ। आगामी दिनमा पनि यो बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि यहाँहरू सबैको उत्तिकै सक्रिय सहभागिता र सहयोगको अपेक्षा राखेको छु।

प्रस्तुत बजेट गाउँपालिकाको निर्माणाधीन प्रशासकीय भवनलाई पूर्णता दिने, बाँकी रहेका वडा कार्यालय भवनहरूको निर्माण सम्पन्न गर्ने तथा सडक, खानेपानी, कृषि, पशुपालन, स्वास्थ्य र शिक्षा लगायतका बहुपक्षीय पूर्वाधार र सामाजिक विकासका क्षेत्रहरूमा केन्द्रित रहेको छ। बजेटको वस्तुनिष्ठ र नतिजामुखी कार्यान्वयनले मात्र यसका लक्ष्यहरू हासिल हुन सक्छन्। तसर्थ, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता, पारदर्शिता र जवाफदेहिता कायम राख्न सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको अनुगमनकारी र सहयोगी भूमिका महत्त्वपूर्ण रहनेछ। यो पुस्तिका सम्पूर्ण मेलुङबासी, सरोकारवाला निकायहरू तथा गाउँपालिकाको नीति र विकास प्रक्रियाबारे चासो राख्नुहुने सबैका लागि अत्यन्त उपयोगी साबित हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

अन्तमा, गाउँ सभाको उन्नाइसौँ अधिवेशन सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्नका लागि अमूल्य योगदान पुऱ्याउनुहुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू, सम्पूर्ण गाउँ सभा सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, राजनीतिक नेतृत्व, नागरिक समाज एवं सम्पूर्ण मेलुङबासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु। साथै, अहोरात्र खटेर यो बजेट पुस्तिका समयमै प्रकाशन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरूलाई विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

गायत्री आचार्य
उपाध्यक्ष

मन्तव्य

नेपालमा सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थाको सुदृढीकरणसँगै राज्यको अधिकार र जिम्मेवारीलाई सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबिच स्पष्ट रूपमा बाँडफाँड गरि एको छ। संवैधानिक प्रावधान अनुसार स्वशासन र साझा शासनको सन्तुलित अभ्यासका माध्यमबाट तीनै तहका सरकारबिच सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको त्रि-आयामिक सिद्धान्तलाई मूर्तरूप दिइएको छ। राज्यशक्तिको अधिकार क्षेत्रभित्र रहेर नागरिकको हित अभिवृद्धि गर्नु नै हाम्रो मूल संवैधानिक दायित्व हो।

सङ्घीयताको वास्तविक अनुभूति गराउने प्रमुख माध्यम नागरिकको सबैभन्दा नजिकको सरकार अर्थात् स्थानीय तह हो। शासकीय अधिकारको विकेन्द्रीकरण र जनसहभागितामूलक शासन व्यवस्थाको प्रवर्द्धनमा स्थानीय सरकारको भूमिका निर्णायक हुन्छ। गुणस्तरीय एवं सुलभ सार्वजनिक सेवा प्रवाह, दिगो तथा उत्थानशील भौतिक पूर्वाधारको निर्माण, आन्तरिक आर्थिक गतिविधिहरूको विस्तार र सन्तुलित सामाजिक-आर्थिक विकास नै हाम्रा प्रमुख प्राथमिकता हुन्। सीमित आन्तरिक राजस्वक्षमता र सङ्घीय तथा प्रादेशिक वित्तीय हस्तान्तरणमा निर्भर रहनुपर्ने संरचनात्मक बाध्यताका बावजुद गाउँपालिकाको सर्वोपरि हित र समृद्धिप्रति हामी प्रतिबद्ध छौं। संवैधानिक एवम् कानुनी दायित्व पूरा गर्दै मेलुङ गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट गाउँ सभाबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयनको चरणमा ल्याएको छ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम केवल वार्षिक बजेटको आँकडा मात्र नभई मेलुङबासीको असीमित आवश्यकता, प्राथमिकता र समृद्धिको आकाङ्क्षालाई रूपान्तरण गर्ने मार्गचित्र हो। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आवधिक योजना, राष्ट्रिय लक्ष्य तथा जनप्रतिनिधिहरूले जनाएको सार्वजनिक प्रतिबद्धतालाई आत्मसात गदै ' यो बजेट तर्जुमा गरिएको छ। नीति तथा बजेटको सफल तर्जुमा जति महत्त्वपूर्ण छ, त्यसभन्दा बढी यसको पार दर्शी, नतिजामुखी र समयबद्ध कार्यान्वयन चुनौतीपूर्ण हुन्छ। तसर्थ, विनियोजित स्रोत-साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै नागरिकको जीवनस्तरमा प्रत्यक्ष रूपान्तरण ल्याउन हामी पूर्ण निष्ठाका साथ समर्पित रहनेछौं।

अन्तमा, यस नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाका क्रममा अमूल्य मार्गनिर्देशन, रचनात्मक सुझाव र नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू, उपाध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, सभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू, निष्ठापूर्वक खट्नुहुने राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू तथा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा योगदान पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण मेलुङबासी नागरिकहरूमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु। प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको पारदर्शी र इमानदार कार्यान्वयनले मे लुङ गाउँपालिकामा वित्तीय अनुशासन, उत्तरदायित्व र सुशासनको नयाँ मानक स्थापित गर्ने दृढ विश्वास लिएको छु।

धन्यवाद !

भुवन चापागाई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गाउँ कार्यपालिका सदस्यहरूको विवरण

हिरा कुमार तमाङ
अध्यक्ष
९८५१०१३३०६

गायत्री आचार्य
उपाध्यक्ष
९८४४००२२७७

ईश्वर कोइराला
वडा अध्यक्ष (वडा नं. १)
९८४९४४५७८४

रामकृष्ण भण्डारी
वडा अध्यक्ष (वडा नं. २)
९८५११२३३२२

बसन्त लामा
वडा अध्यक्ष (वडा नं. ३)
९८६०८११४८४

सोम बहादुर बम्जन लामा
वडा अध्यक्ष (वडा नं.४)
९८५११९०८७८

ललित थापा मगर
वडा अध्यक्ष (वडा नं. ५)
९८४१५०३७१२

कुसुम लामा
वडा अध्यक्ष (वडा नं. ६)
९८५११५१४११

नवराज खड्का
वडा अध्यक्ष (वडा नं. ७)
९८५११०८१५३

विन्दा पाण्डे
कार्यपालिका सदस्य
९८०७६४३७६४

मल्लिका दर्नाल
कार्यपालिका सदस्य
९८४४६६८२६४

राममाया लामा
कार्यपालिका सदस्य
९८६६४००११९

शान्ता दाहाल कार्की
कार्यपालिका सदस्य
९८६१८७९०५७

यादव घतानी
कार्यपालिका सदस्य
९८४१५०३७१२

विमला नेपाली
कार्यपालिका सदस्य
९८६५४६८७७७

विषय सूची

सि.नं.	विषय	पेज नम्बर
१.	आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम	१
२.	मेलुङ गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८२	२०
३.	मेलुङ गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२	५०
४.	सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम	५१
५.	कार्यक्रम तथा परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन	६२
६.	खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुधार आयोजनाको बजेट विनियोजन	१५५

मेलुङ गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८३

प्रस्तावना : मेलुङ गाउँपालिकाको आ.व. २०८३/८४ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम मेलुङ गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :**

१. यस ऐनको नाम "मेलुङ गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८३" रहेको छ ।

२. यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार :** आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची-१ मा उल्लिखित चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम ५९१२७३३२४.२९ (अक्षेरुपी उनान्साठी करोड बाह्र लाख त्रिहत्तर हजार तिन सय चौविस रुपैयाँ उनान्तीस पैसा मात्र ।) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ।

३ . **विनियोजन :**

१. यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को निमित्त मेलुङ गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिने छ।

२. उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालु खर्च शीर्षक तर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ विनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालु तथा पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ।

३. उपदफा (२) मा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

अनुसूचि-१
दफा (२)सँग सम्बन्धित
नेपालको संविधान धारा २२९(२) बमोजिम
सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
आय	**४७,०७,१८,४७.३४**	**५३,५९,३७,००१.००**	**५१,६३,९०,३७५.००**
राजस्व	**९,४६,९२,८८१.३४**	**१०,७७,११,००१.००**	**११,२२,५१,३७५.००**
आन्तरिक श्रोत	**५३,७१,३७६.६१**	**५७,११,०००.००**	**६५,००,०००.००**
११३१३ सम्पती कर	१,२५,८७१.१२	८,२०,०००.००	१०,००,०००.००
११३१४ भुमिकर/मालपोत	५,९७,५३२.१३	५,००,०००.००	७,००,०००.००
११३१७ वहाल कर	३,४८,७७५.००	१,३०,०००.००	६,५०,०००.००
११३१८ वहाल विटौरी कर	५०.००	०.००	२०,०००.००
११४५१ सवारी साधन कर (साना सवारी)	४,१००.००		
११६३१ कृषितथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	१,८१,७१७.००	०.००	२,००,०००.००
११६९१ अन्य कर	२३,१४०.००	०.००	३,००,०००.००
१४१५१ सरकारी सम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	१,९१,७००.००	०.००	५०,०००.००
१४२१९ अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	६०,३६२.००	०.००	६५,०००.००

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
१४२२१ न्यायिक दस्तूर	२,९००.००	०.००	५,०००.००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	१०,९००.००	५०,०००.००	१,००,०००.००
१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क		०.००	२,००,०००.००
१४२४२ नक्सापास दस्तुर		५०,०००.००	०.००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	१९,७४,१२३.८०	१०,००,०००.००	२१,००,०००.००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२,६१,४००.००	२,५०,०००.००	५,००,०००.००
१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	७९,८००.००	७,५०,०००.००	२,५०,०००.००
१४२४९ अन्य दस्तुर	६,५६६.६०	२,५०,०००.००	६०,०००.००
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	४,६३,२४०.००	५,५०,०००.००	२,५०,०००.००
१४३१२ प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	२,५०,०००.००	०.००	
१४६११ व्यवसाय कर		२,५०,०००.००	०.००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	**८,९३,२१,५०४.७३**	**१०,२०,००,००१.००**	**१०,५८,०१,३७५.००**
११३१५ घरजग्गा रजिष्टेशन दस्तुर	७,६५,८१४.४०	४,८१,७५४.००	१,००,०००.००
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिबृद्धि कर	५,२१,८०,६१२.२४	५,५१,१६,६३२.००	५,३३,९२,०००.००
११४२१ बाँडफाँड भइ प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	२,२५,२६,९३६.३६	१,८३,६७,५४४.००	२,२८,८२,०००.००
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	१,३८,४६,२३९.०४	२,८०,३४,०७१.००	२,९३,२७,३७५.००
११४७२ बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर		०.००	५०,०००.००
१४१५३ बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी			

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
३३३९१ अन्य बाँडफाँड हुने राजश्व सङ्कलन	१,९०२.६९	०.००	५०,०००.००
अन्य आय	**१०,३९,१९८.९६**	**८,६१,०००.००**	**५०,०००.००**
१४५२९ अन्य राजस्व	१०,३९,१९८.९६	८,००,०००.००	५०,०००.००
१५१११ बेरूजू		६१,०००.००	०.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	**३७,६०,२५,५९६.००**	**४२,८२,२६,०००.००**	**४०,४१,३९,०००.००**
संघीय सरकार	**३२,४७,८३,२८१.००**	**३५,९८,६१,०००.००**	**३४,४४,००,०००.००**
१३३११ समानिकरण अनुदान	१०,५६,१५,७६०.००	११,१४,००,०००.००	११,३५,००,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	२१,०३,४१,२२०.००	२१,९३,६१,०००.००	२१,६४,००,०००.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	६०,००,०००.००	१,०१,००,०००.००	०.००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत	२८,२६,३०१.००	५०,००,०००.००	४५,००,०००.००
१३३१६ समपुरक अनुदान चालु		०.००	१,००,००,०००.००
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत		१,४०,००,०००.००	०.००
प्रदेश सरकार	**५,१२,४२,३१५.००**	**६,८३,६५,०००.००**	**५,९७,३९,०००.००**
१३३११ समानिकरण अनुदान	१,१९,२२,०००.००	१,१८,८९,०००.००	१,०७,३८,०००.००
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१,११,३५,०००.००	१,७८,७६,०००.००	१,४०,०१,०००.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	१,३०,००,०००.००	५०,००,०००.००	०.००
१३३१४ विषेश अनुदान चालु		७०,००,०००.००	०.००
१३३१५ विषेश अनुदान पुँजीगत	४४,९१,८१८.००	०.००	७०,००,०००.००

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजीगत	१,०६,९३,४९७.००	२,६६,००,०००.००	२,८०,००,०००.००
वैदेशिक			
जनसहभागिता			
वित्तीय व्यवस्था (प्राप्ति)			
व्यय	**४५,८०,१६,६७०.३२**	**५६,७६,२६,५९७.००**	**५९,१२,७३,३२४.२९**
चालु	**३१,६८,७०,७५५.१०**	**३४,३९,९१,०१७.००**	**३५,८५,५३,३२४.२९**
२१११९ पारिश्रमिक कर्मचारी	१६,८५,६६,८१४.३७	१९,८७,७९,५२६.००	२०,२६,७९,०००.००
२१११२ पारिश्रमिक पदाधिकारी	५४,५६,१००.००	६०,००,०००.००	६०,००,०००.००
२११२१ पोशाक	२,००,०००.००	५,४०,०००.००	४८,९०,०००.००
२११२२ खाद्यान्न	०.००	१०,००,०००.००	०.००
२११२३ औषधीउपचार खर्च	०.००	०.००	१८,४०,०००.००
२११३१ स्थानीय भत्ता	५१,२७०.००	२,००,०००.००	३,२०,०००.००
२११३२ महंगी भत्ता	३०,०००.००	२,००,०००.००	१६,२५,०००.००
२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	८,३५,८८०.००	२,००,०००.००	५,१५,०००.००
२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	३३,३३३.३५	५,००,०००.००	२२,३०,०००.००
२११३९ अन्य भत्ता	४,९०,४१०.००	३,००,०००.००	२,५७,६२५.२९
२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता	१८,९६,५००.००	१४,००,०००.००	३३,५५,०००.००
२१२११ कर्मचारीको सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	०.००	०.००	१०,००,०००.००

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
२२१११ पानी तथा बिजुली	२,९८,६२२.४८	७,३०,०००.००	७,१७,०००.००
२२११२ संचार महसुल	८,१०,०७५.००	१३,५०,०००.००	८,९१,०००.००
२२११३ सार्वजनिक उपयोगिताको सेवा खर्च	०.००	०.००	१,००,०००.००
२२२११ इन्धन (पदाधिकारी)	१३,७१,६८३.००	२०,००,०००.००	२०,००,०००.००
२२२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	१८,४४,९४१.४०	१०,८०,०७५.००	१२,९५,०००.००
२२२१३ सवारी साधन मर्मत खर्च	२९,८४,५५६.००	२९,२५,०००.००	२७,००,०००.००
२२२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	३,५१,९४३.००	३,००,०००.००	६,००,०००.००
२२२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	६,९९,०४७.००	९,८५,५००.००	१२,६७,०००.००
२२२३१ निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	१९,६००.००	५,३९,४२५.००	५,००,०००.००
२२२९१ अन्य सम्पत्तिहरूको संचालन तथा सम्भार खर्च	२३,४९,५७३.००	२२,००,०००.००	२७,००,०००.००
२२३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	४५,९६,७४१.००	३७,२०,०००.००	२९,८५,०००.००
२२३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	११,००,०००.००	७,४२,७०५.००	२२,००,०००.००
२२३१४ इन्धन अन्य प्रयोजन	२,००,०००.००	०.००	१,५०,०००.००
२२३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	३९,५१,६७०.००	१९,००,०००.००	१०,००,०००.००
२२३१९ अन्य कार्यालय संचालन खर्च	८०,६५,४७७.००	६१,००,०००.००	२२,००,०००.००
२२४११ सेवा र परामर्श खर्च	२९,६९,९४०.००	२,००,०००.००	६३,००,०००.००
२२४१२ सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	१०,००,०००.००	४,९९,५००.००	५,००,०००.००

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
२२४१३ करार सेवा शुल्क	२,०४,२२,०००.००	१,७६,५७,२९१.६०	२,००,००,०००.००
२२५११ कर्मचारी तालिम खर्च	५,००,०००.००	२,८८,०००.००	८,००,०००.००
२२५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	१०,२६,७६२.००	६,८६,०००.००	३२,६५,०००.००
२२५२२ कार्यक्रम खर्च	३,१५,९९,४२५.००	३,१३,३७,०३३.५०	५,०३,९१,३७५.००
२२५२९ विविध कार्यक्रम खर्च	२६,५५,२६९.००	९,९२,०७१.००	६०,०००.००
२२६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	७,२५,८९०.००	९,४५,०००.००	७,००,०००.००
२२६१२ भ्रमण खर्च	३०,८०,०००.००	३६,८५,९९६.००	२६,२१,०००.००
२२६१३ विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	०.००	०.००	३,००,०००.००
२२६१९ अन्य भ्रमण खर्च	४,००,०००.००	११,००,०००.००	२,००,०००.००
२२७११ विविध खर्च	१०,६०,०००.००	९,५८,३९४.००	१४,९४,३२४.००
२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	११,००,०००.००	५,००,०००.००	१८,००,०००.००
२५१२१ वित्तीय संस्थानहरूलाई चालु सहायता	३,००,०००.००	०.००	०.००
२५२२१ वित्तीय व्यवसायहरूलाई चालु सहायता	५,००,०००.००	०.००	०.००
२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	१,४७,९३,३२५.४०	१,४०,५९,९९५.००	९३,०४,०००.००
२५३१२ स्वास्थ संस्थाहरूलाई सहायता	५,९९,०४४.००	५,००,०००.००	२,००,०००.००
२५३१५ अन्य सस्था सहायता	१,१५,७६,७५०.००	३८,००,०००.००	६,००,०००.००

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
२६४१२ सरकारीनिकाय, समिति, प्रतिष्ठान एवं बोर्डहरूलाई सशर्त चालु अनुदान	१०,००,०००.००	८,००,०००.००	०.००
२६४१३ अन्य संस्थालाई सःशर्त चालु अनुदान	१,००,००,०००.००	०.००	११,५०,०००.००
२६४२३ अन्य संस्थालाई सःशर्त पूँजीगत अनुदान	०.००	०.००	५,००,०००.००
२७१११ सामाजिक सुरक्षा	१२,००,०००.००	०.००	०.००
२७११२ अन्य सामाजिक सुरक्षा	११,८०,०००.००	२७,७२,०००.००	०.००
२७२११ छात्रवृत्ति	०.००	८,५२,०००.००	१३,२३,०००.००
२७२१२ उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	८४,९२,४५८.००	४५,००,०००.००	५०,५०,०००.००
२७२१३ औषधीखरिद खर्च	५५,२५,५००.००	४१,३३,०००.००	३६,७८,०००.००
२७२१९ अन्य सामाजिक सहायता	२९,२२,५००.००	३०,४०,०००.००	१०,००,०००.००
२८१४२ घरभाडा	७,००,०००.००	५,००,०००.००	५,००,०००.००
२८१४३ सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	७,९९,४६०.००	६,००,०००.००	६,००,०००.००
२८१४९ अन्य भाडा	२,३०,७००.००	२,००,०००.००	१,००,०००.००
२८२१९ अन्य फिर्ता	०.००	०.००	१,००,०००.००
पूंजीगत	**१४,११,४५,९१५.२२**	**२२,३६,३५,५८०.००**	**२३,२७,२०,०००.००**
३१११९ आवासीय भवन निर्माण/खरिद	६,८८,०००.००	४,००,०००.००	२३,५०,०००.००
३१११२ गैर आवासीय भवन निर्माण खरिद	३,९६,१७,६३९.००	५,९८,९५,०००.००	७,८१,३०,०००.००
३११२१ सवारी साधन	०.००		८,००,०००.००

शीर्षक / संकेत	आ.व. २०८१/८२ को यथार्थ रु.	आ.व. २०८२/८३ को संशोधित अनुमान रु.	आ.व. २०८३/८४ को अनुमान रु.
३११२२ मेशिनरी तथा औजार	२,४५,५७५.००	३२,००,०००.००	३०,४०,०००.००
३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	२९,७२,१४५.००	११,००,०००.००	२४,००,०००.००
३११३१ पशुधन तथा बागवानी विकास खर्च	०.००	२५,००,०००.००	०.००
३११३५ पूँजीगत परामर्श खर्च	०.००	१०,०७,५५,०००.००	१०,००,०००.००
३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	४,९०,१३,०६७.२२	९,००,०००.००	८,६५,००,०००.००
३११५४ तटबन्ध तथा बाँधनिर्माण	०.००	०.००	२,००,०००.००
३११५५ सिंचाई संरचना निर्माण	१,१४,५७,६३०.००	३५,६६,५८०.००	७५,५०,०००.००
३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	९२,२६,६९७.००	२,४३,५०,०००.००	२,२४,००,०००.००
३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	२,७९,२४,९६२.००	२,६९,६९,०००.००	२,८३,५०,०००.००
३१५११ भैपरी आउने पूँजीगत	०.००	०.००	०.००
बजेट बचत (+)न्यून/	**१,२७,०१,८०७.०२**	**-३,१६,८९,५९६.००)**	**-७,४८,८२,९४९.२९)**
गत वर्षको नगद मौज्दात		**३,१६,८९,५९६.००**	**७,४८,३२,९४९.२९**

स्रोत मिलान

क्र.सं.	बजेटको स्रोत / तह / विवरण	अनुमानित आय (रु.)	अनुमानित व्यय (रु.)	फरक (रु.)
१	**संघीय सरकार, नेपाल सरकार, १३३११-समानिकरण अनुदान, नगद अनुदान**	**११३,५००,०००.००**	**११३,५००,०००.००**	**०.००**
१.१	संघीय सरकार > नेपाल सरकार > समानिकरण	११३,५००,०००.००	११३,५००,०००.००	०.००

क्र.सं.	बजेटको स्रोत / तह / विवरण	अनुमानित आय (रु.)	अनुमानित व्यय (रु.)	फरक (रु.)
	अनुदान > नगद अनुदान			
२	**संघीय सरकार, नेपाल सरकार, १३३१२-शसर्त अनुदान चालु, नगद अनुदान**	**२१६,४००,०००.००**	**२१६,४००,०००.००**	**०.००**
२.१	संघीय सरकार > नेपाल सरकार > शसर्त अनुदान चालु > नगद अनुदान	२०३,३००,०००.००	२०३,३००,०००.००	०.००
२.२	वैदेशिक अनुदान > वैदेशिक श्रोत > एस.इ.एस.पी. > सोधभर्ना अनुदान (वैदेशिक)	३,८००,०००.००	३,८००,०००.००	०.००
२.३	वैदेशिक ऋणको प्राप्ति > वैदेशिक श्रोत > एस.इ.एस.पी. > सोधभर्ना हुने ऋण (वैदेशिक)	७,६००,०००.००	७,६००,०००.००	०.००
२.४	युरोपियन युनियन > वैदेशिक श्रोत > वैदेशिक अनुदान > नगद अनुदान (वैदेशिक)	१,७००,०००.००	१,७००,०००.००	०.००
३	**संघीय सरकार, नेपाल सरकार, १३३१५-विषेश अनुदान पुँजीगत, नगद अनुदान**	**४,५००,०००.००**	**४,५००,०००.००**	**०.००**
३.१	आन्तरिक श्रोत > आन्तरिक ऋण > आन्तरिक श्रोत > नगद (आन्तरिक ऋण)	४,५००,०००.००	४,५००,०००.००	०.००
४	**संघीय सरकार, नेपाल सरकार, १३३१६-समपुरक अनुदान चालु, नगद अनुदान**	**१०,०००,०००.००**	**१०,०००,०००.००**	**०.००**
४.१	आन्तरिक श्रोत > आन्तरिक ऋण > आन्तरिक श्रोत > नगद (आन्तरिक ऋण)	१०,०००,०००.००	१०,०००,०००.००	०.००

क्र.सं.	बजेटको स्रोत / तह / विवरण	अनुमानित आय (रु.)	अनुमानित व्यय (रु.)	फरक (रु.)
५	**प्रदेश सरकार, बागमती प्रदेश, १३३११-समानिकरण अनुदान, नगद अनुदान**	**१०,७३८,०००.००**	**१०,७३८,०००.००**	**०.००**
५.१	बागमती प्रदेश > प्रदेश सरकार > समानिकरण अनुदान > नगद अनुदान	१०,७३८,०००.००	१०,७३८,०००.००	०.००
६	**प्रदेश सरकार, बागमती प्रदेश, १३३१२-शसर्त अनुदान चालु, नगद अनुदान**	**१४,००१,०००.००**	**१४,००१,०००.००**	**०.००**
६.१	बागमती प्रदेश > प्रदेश सरकार > शसर्त अनुदान चालु > नगद अनुदान	१४,००१,०००.००	१४,००१,०००.००	०.००
७	**प्रदेश सरकार, बागमती प्रदेश, १३३१५-विषेश अनुदान पुँजीगत, नगद अनुदान**	**७,०००,०००.००**	**७,०००,०००.००**	**०.००**
७.१	बागमती प्रदेश > प्रदेश सरकार > विषेश अनुदान पुँजीगत > नगद अनुदान	७,०००,०००.००	७,०००,०००.००	०.००
८	**प्रदेश सरकार, बागमती प्रदेश, १३३१७-समपुरक अनुदान पुँजीगत, नगद अनुदान**	**२८,०००,०००.००**	**२८,०००,०००.००**	**०.००**
८.१	बागमती प्रदेश > प्रदेश सरकार > समपुरक अनुदान पुँजीगत > नगद अनुदान	२८,०००,०००.००	२८,०००,०००.००	०.००
९	**राजस्व बाडफाड, राजस्व बाँडफाँड प्रदेश सरकार, १००२०-राजस्व बाँडफाँड, नगद**	**२९,३२७,३७५.००**	**२९,३२७,३७५.००**	**०.००**
९.१	राजस्व बाडफाड > राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	२९,३२७,३७५.००	२९,३२७,३७५.००	०.००

क्र.सं.	बजेटको स्रोत / तह / विवरण	अनुमानित आय (रु.)	अनुमानित व्यय (रु.)	फरक (रु.)
	> राजस्व बाँडफाँड > नगद			
१०	**राजस्व बाडफाड, राजस्व बाँडफाँड स्थानीय, १००२०-राजस्व बाँडफाँड, नगद**	**२००,०००.००**	**२००,०००.००**	**०.००**
१०.१	राजस्व बाडफाड > राजस्व बाँडफाँड - स्थानीय > राजस्व बाँडफाँड > नगद	२००,०००.००	२००,०००.००	०.००
११	**राजस्व बाडफाड, राजस्व बाँडफाँड संघीय सरकार, १००२०-राजस्व बाँडफाँड, नगद**	**७६,२७४,०००.००**	**७६,२७४,०००.००**	**०.००**
११.१	राजस्व बाडफाड > राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार > राजस्व बाँडफाँड > नगद	७६,२७४,०००.००	७६,२७४,०००.००	०.००
१२	**अन्तरिक श्रोत, आन्तरिक श्रोत, १००१०-आन्तरिक श्रोत, नगद**	**८१,३३२,९४९.२९**	**८१,३३२,९४९.२९**	**०.००**
१२.१	अन्तरिक श्रोत > आन्तरिक श्रोत > आन्तरिक श्रोत > नगद	८१,३३२,९४९.२९	८१,३३२,९४९.२९	०.००
	जम्मा (Total)	**५९१,२७३,३२४.२९**	**५९१,२७३,३२४.२९**	**०.००**